

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor
 Fél évre 4 kor
 Negyed évre 2 kor
 Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnák: Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dukes M., Oppel A. «Általános Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

Nyilvánt. petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

Eszmék a társadalom bölcseségéhez.

(Y) Államat! Társadalmat! Egészséges nagy magyar társadalmat! . . . Mily régi óhajlás ez s eddig még sajnos, csak óhajlás maradt! De ezt az óhajlást nem lehet semminemű követeléssel, semminemű párt-harczczal elérni. A szavak pedig örökké csak szavak maradnak . . . ellenben tenünk, cselekednünk kell!

De ki cselekedjék, ez a nagy kérdés. Kinek a feladata ezt az egészséges, nagy magyar társadalmat megalapítani . . . Az egész társadalmat annak részei alkotják. Azok részei pedig mi, annak az egész valaminek egyes tagjai, egyénei vagyunk. A legelső és legegységesebb alkatrésze tehát a társadalomnak tisztán az egyén. Az egyének minőségéről kell a szűkebb társadalomnak, a családnak gondoskodnia. S mivel az egyének összessége a társadalom, — világos, hogy a minők az egyének, olyan a társadalom is.

Igen, tehát első sorban az egyesektől, a nagy egésznél kis részeitől kell várunk, — nem! követelnünk, hogy a maga módjával lendítsen a társadalom ügyén.

Meg kell ott szünni minden további intézkedésnek, eredménytelen ott minden kísérlet, rendszer, politika és törvény, a hol nincs meg minden egyes egyének a maga erkölcsi törvénye! S pedig manapság ez nincs meg! Egész bátran merjük állítani,

hogy senkiben sincs meg Szomorú léhaság jellemzi ma az egész emberiséget, — minden tekintetben.

Mikor azt véljük, hogy a művelődés terén immár tökéletesedtek a törekvések, mikor azt véljük, hogy az ipari és üzleti vállalkozásoknak tetőpontján állunk, mikor azt véljük, hogy tudományosságunk rohamosan fejlődik, akkor — a legalacsonyabb erkölcsi fokon állunk s a legsötétebb vak-ságban sínylölünk.

De illő immár, hogy felrázkódjunk ál-munkból. És pedig mi, a közlegenség, mert a nagy államférfiak, a tudósok korántsem képesek azt elvégezni, a mit mi elvégezni nem akarunk. Illő immár, hogy felrázkódjunk ál-munkból, belássuk, hogy — talán emberemlékezelt óta — csak sínylölök a társadalom, mi magunk heréi vagyunk annak s ha már magunkat nem is, — de utódunkat hasznavehetővé, emberré tegyük, mint a kinek a nagy eszme szövetség egy fonalzatává kell válnia . . .

Neveljünk utódokat, mert eddig csak egyesek nevelték — önmagukat; de mi a számok csekélysege a végtelenhez képest? És ez a munka, ez a kezdet nem olyan nehéz, mint a mily megrögzött ben-nünk a léhaság.

Ember! Szülő! Mást nem kíván a társadalom tőled, mint azt, hogy nevelj gyer-meket az iskolának s az élet nagyskolajá-nak. Ne kifejtelt korában kezd a gyermeket

nevelni, mert akkor már késő! hanem míg fogékony, gyurható, puha anyag! A termé-szet is akkor oltja óriási erejét a tölgybe, mikor az még alig látható fűszál.

Akkor igen, kivihető, hogy a gyermek, a leendő férfi inkább meghal, semhogy le-terjen a becsület útjáról! Hogy mint a sa-ját becsületét, úgy szeresse Istenét és hazáját. Hogy hite legyen az őszinteség, meggyőző-dése a törvény és jog; hogy szent legyen előtte az adott szó; hogy tudjon felhel-kesülni a szépért és nemesért; hogy hasznos, jóra való, őnzellen munkás legyen, nem öntelt zsarnok, sem vérszopó parazita!

Igen, s hogy mindenkiben ne a szó, hanem a lélek legyen a vezérlő . . . mert az a bűne a mai emberiségnek, hogy ezt a törvényt nem fogadja el egyedüli tör-vénynek.

Tehát máttól fogva mondjuk ki, hogy ez a törvény — és pedig egyedül boldo-gító törvény, a melytől el nem térünk soha, sem jó, sem balsorsban . . . úgy legyen! . . .

A Zrinyi-émlék ügye.

Utóljára lapunk 32-ik számában közöl-tünk kimutatást a Zrinyi-émlékre begyűlt adományokról. Most már szórványosan ér-keznek be adományok, mert már majdnem mindenki adott, a ki adhatott. Ujabbán is-mét érkeztek adományok, u. m. Bagyary

TÁRCZA.

Oly szomorú . . .

Oly szomorú minden, minden a tájon . . .
 Kihülőben a meleg nap sugára,
 Kihal végkép a természet . . . hiába!
 Ősz van, fonyad a demutka virága.

S mégis . . . lelkem fája újra virágzik.
 Sok-sok öröm-bimbónyilik szívemen,
 Szép kikelet benne nyíló szerelmem . . .
 Oh nem ősz, nem! . . . tavasz kél most, — én
 [bennem! . . .

Szabolcs Lajos.

Felejt eni.

I.

Felejt eni, felejt eni!
 Ez minden vágyam, álmom . . .
 Ezt sóhajtom a végtelen,
 A rémes éjszakákon.

Felejt eni, felejt eni!
 . . . Ennek kísértő vágya
 Szövődik öntudatlanul
 Mindennapi imámba.

Felejt eni, felejt eni!
 Kérniöm az emléket,

Mely visszaidéznél elmém
 Észbontó . . . büns képed . . .

Hiába minden, nem segít
 Itt semmi, semmi, semmi . . .
 Feltűnsz előttem s nem tudlak
 Felejt eni, feledni . . .

II.

Hull már a lomb a fákról
 Sápadtan, betegem . . .
 Az őszi pusztulástól
 Megremeg a szívem . . .

És benne csalódotástól
 Egy fájó érzelme kél . . .
 . . . Feledni vágyom ottan
 A Vrcza kék vizénél.

Saskeőy Béla

A csevegés művészete.

Irta: Köhalmi.

Ez is művészet, de talán csak nálunk, hol a könnyed, csekély fajsúlyú témák fölötti eszme-cserét ily módon szokás megkülönböztetni a közönséges beszélgetéstől. Előre bevallhatjuk, hogy nem magyar találmány; engedjük oda a pálmát a francziáknak. A mi beszédmódorunk alapszabálya a francziáknak. A mi beszédmódorunk alapszabálya a francziáknak. A mi beszédmódorunk alapszabálya a francziáknak. A mi beszédmódorunk alapszabálya a francziáknak. A mi beszédmódorunk alapszabálya a francziáknak.

mi karakterét adja a magyaros beszédmódor-nak, s mely mintegy nélkülözhetetlen contribu-tuma a mi társalgásunknak. Ez már kétségkívül magyar találmány. A mikor a mi szalonjainkba behálóztá magát a csevegés, simulékony, folyékony lett a beszédmódorunk s az adoma világa pislogva vo-nult meg az ellentétes társalgási témák közti pauzákban. A könnyed csevegés nem tűri az adomát.

Nem kell azonban ezt úgy értelmezni, hogy a nyugodt csevegésnél kerülnünk kell az olyan témát, mely alapszabályban is hamar szétpattanó élce-re izgat. Magában a csevegés tónusában kell benn-foglaltatni az élceket, ha érvényesülni akar. De hisz valljuk meg, hogy éppen ez a művészet a csevegésben! Emlélni az alaphangot, azt az ele-met, hol az élces ötletek minden zavar nélkül explodálhatnak. Az alaphangot említeni már termé-szeti adomány, annak sikerül, kinek a humor kincse lelke legmélyén van, nem pedig a fölcsin, odavetett vagy utánzással felkapott ötletekben. Igazán az cseveg, a ki szívből cseveg, a ki arra sajátos természeti hajlandóságot érez. Ez a vi-szonylagos hajlandóság a kedélyességben nyilatkozik. A kinek a lelkében a gond nem szántott mély barázdát, a ki a gyermekies, ártatlan lélek életvidorságát meg tudja őrizni, az úgy cseveg, hogy osztatlan örömet és meglepődést kelt a hallgatók szívében. A kik vég nélküli megröbál-tatásokon mentek keresztül, vagy a gond kenyere-ért küzde eldurvult a lelkük, vagy érzéketlen kérget vont lelkükre a létért való küzdelem, tud-hatnak érdekesítően elbeszélni, tudhatnak egyes témákról előszeretettel beszélni, vitatkozni vagy fráfalcozni, gyönyörködtetve élcelődni, de igazán

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Spomenik Zrinyiev.

Najzadnje smo vu 32 im broju naših novin pisali o spomeniku Zrinyia. Dužnost nam je, da svim onim javimo, koji se zanimaju, da je plan spomenika k visokomu ministarstvu poslano, koj je znamenitim gospodam dal plan, da bi svoje mnjenje dal o spomeniku. Ako bude kritika dobra, ili ne, mi budemo to našim poštovanim čitateljem vu naših novinah na znanje dali. Izbor, koj je izposlani, bude vu tem poslu, gda nazad dojde plan od ministeriuma, — potrebne korake vučinil, da se s kim predi postavi spomenik

Vezda još to hoćemo javiti, da su nadalje darovali za ov plemeniti cilj: vućeniki svetoga reda Benedikta iz Pannohalme 14 kor. 20 fillerov, stolno društvo pri oštariji Antonovića vu Čakovcu 10 kor., na darovnim listu našeg domorodca Adametz Géze iz Fiume 11 kor. 40 fillerov, na darovnim listu trgovce Strahije iz Čakovca 32 kor. 40 fillerov Imena darovnikov moći je čitati vu magjarskim delu naših novin denes, i vu dojućim jednim broju.

Petdeset i tretji izkaz.

Najzadnje izkazali smo 4333 k. 45 f.
Denes izkažemo vu magjarskim delu naših novin 24 k. 70 f.

Sveskupa 4358 k. 15 f.

Dalje budemo izkazali dare vu jednim sledećim broju naših novin.

Dečinjii cepilnjak pri domu.

Medju malemi gospodari nikak neće se razprestirati povanje drvetlja. A zakaj? Zato kajti gospodar za ono vreme, kad je vu školu hodil, pri domu se ni zabavljal z njim, jedino samo vu školskim sadovnom vrtu. Ako prem obhodno zahteva se, da kaj se vu školi od povanja drevih vućili jesu, da se s onim, i pri domu takaj vezbaju deca. Potrebno je, da se doma takaj svaki dan zabavljaju, da obljubiju drevo i povanje drvetlja-

Daklje kaj smo čineći, da ga obljubiju? Odgovor je na to sledeći:

Svaki mali gospodar svojoj vu školu hodećoj deci neg daje najprije ne više, nego samo jeden kvadrat klafter zemljice na kraju svojega dvora, ili pako vu svojem povrteljnem vrtu. I to ne samo sinekom, nego i kćeram takaj. Iz nećim nek njim njega zagrdi na tuliko, da pernate i druge bižne stvari vu njega dospeti mogle nebudu. Zatim pako neg ga daje okopati žnjimi. Vu ovu malu tablicu zide nuter šest kratkih redekov: od jabućnoga, hruškovoga, crešnje voga, višnjevoga breskovoga, slivovoga i orehovoga semena. Na svakoga reda kraju nek देने malu plosnatu tablicu i zapiše na nju semena ime.

— Nego i nato naj prevuča svoju decu gospodar, da odsch dob naj ne lutjeću na stran od sada semenje. Nego deneju vu žepe, doma pako spravljaju vu škatulu. Kada pako jednoga, ali drugoga za posejati

dojde vreme naj povtjeću vu svoju malu semenatu školu.

Naj izvolji svaki samo probati. Svaki videl bude, kak netrpljivo čekaju deca izhajanja semena. A kad već jedenkrat van iz zide? Onda stopram počne se veselje i stimanje. Zatim anda raste divjak. Snažiju ga, okopaju ga deca bez opomene takaj. Ravno da bi tam stanovali vu svojem vrtčeku. Vu drugem letu razvediju i vu drugo mesto presadiju. Naravski sad već svaki red sam trebuje jeden kvadrat klaftra veličine. No nikaj zato, jeden otec, jeden dober otec segurno iz dobre volje daje njim. Nek se briniju neg si premišljavaju, neg gospodarju. Im je ovo plemenita zabava plemenita duša.

S decom skupa rasteju divjaki takaj. Doklam za ceplenje zrasteju, dotčas se već deca navjeću vu školi oepjenje na više načinov.

Pri domu se vezbaju na svojih drevih. Poprime se njim svaki tretji peti ili deset! Ako pokvariju, svoji pokvariju. Nego da nekuliko bude, to je čisto segurno. Kakovo izvanredno veliko veselje vćimi njem ovo blaženstvo je pri celoj liži, dapać i vu susedstvu takaj. Dohadjaju, da vidiju vcepjenoga cepa pajašti, da paće i stari ljudi takaj. Iz svojega lastovitoga izkustva govornim od prvoga svojega vcepjenoga divjaka. Od mene blaženese dete je ne hodilo pozemlju. Pred spavanjem molil sam bil za njega. Vekuš skrb sam inal na njega kak na svoje oko. Živi ono drevo još danas. Sad već človek jesem, i daleko sam pre-

Z A B A V A

Coprnicia i pseto.

Polag mora na obali se je šetala stara gospa, na glavi je nosila škrljak, koj je onda bil i modi, kad je njezina mati još kakti dievojčica u školu hodila, k tomu je bila u krićeće črlene i pisane farbe oblačena; črleni pantleki, črleni zavezci (mašlini), kitiće na prsiah, pak onda kak snieg beli rubac preko kak trlica mršavih ramenoh, svilna mantila, koje falde su još spominjale na pruski rat od godine 1866. Na modroj svilnoj žnoric je uvijek na šetnji sobom vodila malo prek miere tusto pseto, iz fele »mopsa«, koje je sa svakim desetim korakom moralo postajati te si odpuhavati.

»Piccolo mio«, (moj mali) rekla je onda po taljanski — bila je i sama taljanka — »takovi mali tusti peseki moraju se na triskom zraku gibati, friški zrak i gibanje je zdravo!« I ovak je onda išel opet nekoliko korakah nezadovoljno pes dalje, i opet je moral postajati te si odpućivati.

Neki težak na obali, koj je mimo sebe

prolazeću gospu i njezinog tustog psa promatral, zmrmala: »Dio mio!« (Bože moj) kakova to mora biti trplivost stim pašćetom! — zatim veli prama ostalim težakom: »Toga falat speha bi čoviek moral u more hititi, barem bi se ribe jedan krat gostile.«

»Mi se nijedan nebudemo tak zdebljali« — odgovori drugi.

»Ona je gospa Bevilagua« — veli tretji — »ljudi povedaju, da ona hrani pse, a pollam kad se odeblaju, onda je zakole kak pajceke te se njihovim mesom hrani.«

»Oho« — zakriči četvrti — »ona se samo njihovom mastjum maže, za da uvijek liepa ostanje. Ona je već tri sto godinah stara. A u obće je ona coprnica. Em poglednite samo kak krivo gleda, pogled joj je on pravi coprnicin.«

Na to su svi četiri napravili rožćice. Rožćici su proti krivomu pogledu coprnice, a delajau se tak, da se šaka stisne a samo se kažiprst i mezimec u vis dignje, onda nemre vreceni biti.

Ovak su »rožćice« držćei tu stali, segurni pred krivim pogledom te su se grohotom smejali, dok je ona mimo njih išla

U to dojde jedan fakim sa vrećom rize na plećih, i ov se u svilnu modru žnoru, na kojoj je psa vodila, nekak zaplete, te onako u srditosti radi toga, surovo vritne siromaskoga mopslna, da je isti odletel daleko u more.

»Madonna mia« (moja Majka božja) zakriči gospa i skoro da neopadne u omiljavicu. »Bestia bruta« (grdo živinće) psovala je surovoga fakina — »kajti je moj siromaski mopske kriv? Oh moj dragi pesek! Evo bude mi se utopil! — Oslobodite mi ga, molim vas izvlecite mi ga iz vode!«

Okolo stojeći su se samo smejali. »Neka samo pliva on nebude potonul — em je nad vodom kakti krpa ulja« — krićali su svi popreko smejući se.

»Pomoć, pomoć!« — krići opet gospa — »kaj nema nikoga, koj bi mojega mopska od smrti oslobodil?«

Ali okolo stojeći, inaće ne baš zloćesti ljudi, ipak nije nijedan se pripravnim izkazati hotel, da tu malu uslugu jadikujućoj gospoju izkaže. — Je ali zakaj ne? Čoviek si samo neka pomisli: — Ona je vkriž gledala. A tko bude takovoj staroj ženi s kri-

mešeni od njega, nego kada onud hodim, navek ga poglednem. Samo, kak da bi brat moj bil.

— Dakle kak vidili moremo, ne samo drvo odhranjujemo onda, kada detetu jeden kvadrat klatfer zemlje damo, nego odhranjujemo, objubimo žnjim drvo i zemlju. I ako obljudi svoje, branil bude tudje takaj. Na takov način bude se razpreztilo po orsagu povanje sadovnoga drevja.

Dajte dakle školu pohadjajućoj deti jeden kvadrat klattra zemljice! Božji blagoslov hoće biti na onoj maloj zemlji, budete videli.

S velikemi stroški načinjene s tak zvanimi školskimi sadovni vrti nevinimo tulikoga napredka vu povanju drevih, kak onda, ako bude svako školsko dete doma pri svojem domu imalo svojega maloga sadovnoga vrta. Vi pako navučitelji vu tom poslu za dober napredak ravno tako klasificirajte dete, kak iz ostalih realnih predmetov za služene marljivosti. Školu polazeću decu na povanja sadovnih drevih na taj način moramo nagibati. Po takovim načinom k čemu se privčilo kak dete, nebude ostavil kak starac: isto tako bude učinil mali gospodar vu celom svojem življenju, veruje.

— Po Novak Mihalyu
— M. F. —

Kaj je novoga?

— *Prosimo naše poštuvane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Premeščenje.

Dr. Szegő Hugó čakovečki kraljevski podsudac je na lastovitu svojua prošnju vu Felsőpulya (Sopronvarmegji) za podsudca premeščen.

Dar.

Gospodin Grof Fesletics Jenő je čakovečkoj dadelišen 100 korun prikazal.

Kradljivost.

Vu Čakovcu tekućeg meseca 13 ga dneva prilike sejma Rosenberg Samuela iz

Kadarkuta trgovca Krfogec Andraš iz Petrijane je od kaputa jednoga golera do 16 korun vrednosti vkral.

Vu vodl zalezant.

Velner Gerencz iz IVga breznoga kotara iz Prekope stanovnik tekućega meseca 10ga dana vu jutro na delo je otišel i kada je Velnerica svojemu mužu obeda odnesla, 3 leta i dva meseca staru svoju pucicu doma vu škednju spavajuću ostavila. Kad je mati domom došla, ni ga našla bila na onom mestu, gde ga ostavila, na puti se na iskanje i na svoju najveću žalost poljeg hiže vu jednoj mlaki na pol mrtvu izpazi. Dete je još živelo, kad su ga van iz mlake potegnuli, nego pokohob doktora, koj bi njoj pomoć pružil, ni bilo pri ruki siromaška pucica za fertalj vure je vumrla.

Igla vu srdcu.

Osobito doktore bude interesiralo ovo pripečenje. Vu Beču jeden 13 let star dečec poškliznul se je na ledu, i za kratko vreme mozola je dobil na levom svojem stegnu, koj je doista bil zacelil, nego za pol drugo leto se opet iz nova pojavil. Doktori sva moguća jesu učinili, zabadava bilo, dečec je moral vumreti. Pri paranju jesu uvedili, da jedna, tri centimetrov duga igla više vremena bila je vu njegovim srdcu, koja po čudnovitim načinom mogla je tamu speti. Tam je bila tak dugo, doklam na ledu ni bil opat. Onda po dohlenim stepanju nekak dol je dospela vu levo njegovo stegno i tamo je onu pogibeljan ranu zrokovala, od koje siromaško dete je moralo vumreti.

Tri sto jezer korun na dober cilj.

Jeden od službe odpušteni mernik je imal nakanenje tak zvanoga Guttman, od rude tajnika vu Beču vumoriti. Ov prevzetni človek je hotel Guttmanu iz dynamitom življenje vzeti, nego se čisto drugač pripetilo, ar nije Guttmana, komu se sudjena s dynamitom priredjena bomba bila, nego njega najmre samoga ingyenera na komade raznesla. Guttmanu je samo male rane zrokovale. Guttman od ovoga velikoga veselja, da se ingyeneru želja ni izpunila, odlučil se je načinenje jednoga velikoga dobročinstva. Tristo jezer korun je odlučil

Gospa je medjutim svoga mopsa uzela na ruke i snjim otišla dalje svojim putem. I od ovog hipa je taj mopskec lajal na svakoga težaka pri moru, a kad je kojega fakina sreš, onda je dapače i mrčec zube kazal.

Gospa se je za tim jednog dana vrlo začudila, kad njezin mopskec nije lajal niti zube kazal, dapače je repom mahajuć proti jednomu mladomu težaku, koj je baš na jednom lagvu sedel i svoju, na kratkem kanišu pipicu pušil, bežal i njema se ulagival, brusći mu se u noge.

»Hehe — pozna me još!» — veli ovaj te psa pogladi voljko po hrbtu. »Je, je — životinja je često zahvalnija nego ljudi.»

Gospa se približi sva blažena tomu mladomu težaku, koj je baš na jednom lagvu sedel i svoju, na kratkem kanišu pipicu pušil, bežal i njema se ulagival, brusći mu se u noge.

»Oh signor» (gospone) veli ona — još nisam imala priliku, da vam se zahvalim, ja to evo sada činim. Ov moj mopskec je moje jedino veselje i ja vam to nikada

na dober cilj. Celu ovu svotu je dobrotine čemu družtvu na skrb naručil.

Pred osemdesetimi letmi.

Sveti otec papa vu mladosti svojoj je znameniti turisti bil. Kak je još Pecci Jöakhim vu školu hodil, na vakacije višekrat je pohodil poljeg Karpinetto visoke gore, Lodoviko Salvagni, koj je vre zdavna mrtev, je njegov vodja bil, vu jednom danu skupa su plazili na Pozzodella Nevere zvanu goru, vu jednim danu pako jesu i muže sobum vzeli na Tri križne gore visinu i tam tri križ, koje je veter sprehital iz nova dal je nje gori postaviti. Ovo se pred osemdesetimi letmi pripetilo.

Ježujta patra pripečenje.

Velika gospoda zabavljaju se sadašnje vreme iz onoga ježujta oca pripečenjem, koj čez celi dvadeset let bil je onoga reda član, da pače svojega imanja vekuš stran je takaj onomu redu bil prikazal i sad na jedenput samo doli si je skekel iz sebe svoja reverendu, van je stupil iz reda i otišel je vu Paris. Ov ježujta pater je Grof Eszterhazy Jenő i kak se sada zeznalo, da zaradi jedne vu mladosti zaljubljenosti volju je hrpta obrnul redu. Eszterhazy patra zaljubljenosti pripečenje prijje toga pred dvadesetimi letmi se je započelo. Mladi človek je bil još za ono vreme Eszterhazy grof, koj zbog povekšanja svoje vucenosti hodil je po francuskim orsagu i tam se bil zisel iz Raynac Marijom Terezijum s jednom 14 let starom znažnom pucom. Da jeli je bila medju njimi samo detinska zaljubljenost, koju za naveke pokriva grofa temnosti duše njegove svetlost — to nije znati. Grof za kratko vreme zatim iz Francuzkoga orsaga dimo došel vu magjarski orsag i odstupil je od svetskoga življenja svih veseljah i radosti i stupil je vu red ježujtah. Dvadeset let je minulo od sastanka i ovd vu Budapestu pripetilo se je za dvadeset let poslje drugi sastanak. Grof, reda poglavarstvo je poslalo simo vu glavni grad, ježujta pater je glasoviti duhovni otec bil, medju višesem krugu njegovo sveto življenje i dobre pelde napredovanje učinile su njega za prešlimanoga. Pri jednoj velikoj gospodskoj hiži predstavili su njemu lanu, jednu fracuzku navuč-

neću zaboraviti, da ste mi ga od očite smrti iz vode izbavili.»

Dok gospa tak mladiću govori, projde baš mimo njih liepa mlada dievojki.

»Marina Marinetta!» — zavovne ju mladić te obrne gospoju pleča a popojde proti dievojki.

Liepa dievojka pruži mladiću ruke te mu žalostno uzdišuća veli: »Zbogom moj dragi! Mi se više nesmemo skupa spominati. Ti nisi nikaj niti nemaš nikaj, a ja sam takodjer sirota, pak moja mati hoće, da se za tri tjedna sa soštarom Batistom viencam.»

»Ali Marina, zar me neljudiš više?» — zapita ju.

»Dapače više nego ikada prijje!» — odgovori ona uzdahnuvša si — »ali znaš kaj veli četvrta zapoved božja, da moramo roditeljem poslušni biti!» — Oh, da si barem arendator vage — opet zdihava — »onda bi mogel barem reći, da imaš siguran kruh.»

»Je, a gde bi ja zel pet sto krunah kaucije?» — zapita on žalostno.

Na to ga stara gospa potrepc po ra-

vim pogledom u blizinu išel ili joj još i kakovu uslugu činil, najmre pak, kad se je znalo, da je coprnica. Svaki je samo skrenul spleči te se je na stran obrnul.

Na to dojde slučajno onim putem jedan mladić i kad čuje to jadikovanje gospe zapita okolo stojeće, kaj se je pripetilo, da gospa plače?

Gospa u svojoj lugi nemoguća govoriti, pokaže samo prstom u vodu na caplajućega mopsa, koj se je badava trudil na strmi brieg iz mora se popeti. »Ovde je, ovde — evo — bude mi se utopil!» — izmucil težkom mukom.

Mladić se na to hitro legne, kak je dug na obalu, posegne rukom u vodu, prime mopsa, te ga digne iz vode i postavi na suho, a ov se po navadi onda prične bričajuć po obali »kolo stepati kakti mokri pes

Gospa je odmah svojega pesetinca različitim liepimi imeni nazivala i dragala te je u tom posve zaboravila na njegovog osloboditelja, koj je smiešeći se dalje otišel.

»Niti mu krajcara nije dala!» — mrmljali su okolo stojeći — »Bil bi ga moral pustiti, neka se utopi!»

teljicu. Eszterhazy pater je na nju bil spoznal. — Raynac Marija Terezija je bila ta navučiteljica, Jezuitoo osali patri vu jednim danu bili su zeznali, da Eszterhazy pater tak rekuć svaki dan popoldan na pohadjanje hodi blizu kloštra vu Szentkiraly vutlicu 49. broja hižu. Zeznali jesu i to takaj, da vu ovoj hiži na prvog »kondignaciji« pod 71 numerom vu jednoj iz rende vzetog hižici Reynac Maria Terezia stanuje, po takovim načinom francuzku navučiteljicu slišiju grofa patra pohadjanje. Raynac Marija Terezija lani oktobra 28-ga dana doselila se vu ov stan i od onoga vremena po podne navadno primila je Grofa Eszterhazyja pohadjanje, k navučiteljici, na kaj grof Eszterhazy taj odgovor dade njim vu tem poslu s pater provincialom vu Beču bude spomenka imal. I vu to ime januara meseca 8-ga dana je i otišel iz Budapešta iz jezuitah kloštra vu Beč. Nego nije bil otišel vu Beč, i tak budapeštanski jezuiti nisu znali, kam je izniknul njihov pater. Nego s grofom skupa izniknula je takodjer i Raynac Marija Terezija francuska navučiteljica takaj. Iz prvine februara meseca ove godine došel je jeden list iz Graca varaša budapeštanskomu jezuita kloštru titulieranomu iz ovimi par račmi napisani: — Najte me iskati. Ja sam vu stupil iz reda. Nepovrnem se više nazad k krugu vašemu. Grof Eszterhazy Jenő. I ravno onda je jednoga lista takaj poslal grof vu Budapešt i onoj familiji, gde se je iz Reynac Marijom iz nova zestal. Ovo piše: »Svemoguća zaljubljenost — je preobladala njega, iz jezuitov reda je van stupil i Reynac Mariju vzeme si za svoju tuvarušicu. Za ovo vreme sada vu Parizu stanuje grof s navučiteljicom skupa.

Vu vodi zkušljeni muž.

K Sombatheljskomu pravdenomu stolu ove dane jedna od razpitanja pisma došla jesu vu ruke, koja bi drugač posla zavadala, ako nebi tak šalno glasila. Razpitanja pravdu je Scheck Andraš muž podigel i kak on sam valuje, radi sledečega zroka: Zaljubljenostjum vzel si jesem za svoju ženu Sáfarič Viktoriju, koja je razpitano od prvoga svojega muža. Nego na danu zdavanja jednoga kušca prosil jesem od nje, i nečakanomu dogodjaju. nastal jesem podržen.

menu te ga tak ljubezno vkriž pogleda, da se niti ista, inače strašljiva Marina, tog krivog pogleda, nije prestrašila. »Ja ti je dam« — veli gospa — »hodi samo mnoom moj sinko, ti si pošten čoviek, jer ti se i životinji smiluje.«

»Izbilja mi je dadete?« — zavikne mladić.

»Kaj ja obečam to i činim, jer činiti mogu!« — odgovori gospa točno.

Sad skoči mladić gore, prime Marinu te ju pričme tam pred svimi ljudi kušavati i viče: »Sad smo zaručeni i sad tvoji roditelji nemogu biti proti našoj ženitvi.«

Gospa je izbilja i svoju riec održala. Pri prvog licitaciji je mladić postal arendator pijacovine i vage, a tri meseca kasnije se je sa Marinom viental, a svemu tomu zrok je bila stara gospa krivim pogledom — coprnica.

Ova anda coprnica je taj mladi par na toliko obljubila, da ih je svaki dan u njihovom domu posiećivala, pak pošto se je njezin mopsek jednog dana u vlastitom salu zadušil, to je njezino srce postalo prosto, te se nije bilo za čuditi, da je stara

Žena, — istina, da malo pri vini bil jesem, prime mene, zreže me i vu jednu s vodum napunjeni kad hiti mene. Segurno da bi se bil zalezal, ako mene na gosti pozvani ljudi neoslobodiju. Radi toga prosim pravdenoga stola, naj me razpitaju od moje žene, koja mi je življenje hotela pogubiti. Snehá pako se ovak branila: Od prvoga svojega muža Lepozič Martina jesam se razdružila, ar je pijanec bil, i ako se napil, do pol mrtvoga me znal stuci. Scheck Andraš ne ljubim, jedino roditeljji moji presilili su mene k njemu. Scheck vere na obdržavanju gostih je tuliko pil, da na nogah svojih ni mogel stati. Kad se k meni popikavajući približaval, na pamet mi je bilo došlo ono vnogo trpljenje, koje sam sprvim mužom morala pretrpeti, iz van sebe jesam postala, i nakanila jesem toga človeka vmočiti. I ov bi me takaj nesrečnu učinil. Dalje ne glasi historija.

Ženitba.

Jeden 37 lět star ledičen tišlarski majster hiže gospodar se hoće radi ženitbe po ovimi ne neobičnom putu s jednom od 28, do 37 lět starom dovicom, koja dece neima, ili djevojkom, koja od 1500, do 2000 korunnah gotovčine ima, spoznati. Listi se nek pošilaju pod atresom Lendvay János Csáktornya, Legelő-utca broj 93. gde se i svaki dan s istim sastali moći.

Dva ministri vu vodi.

Pelletan francuzki mornarski ministar je ove dane povoljnomo pripečenju bil podržen. Ov ministar je na pohadjanje išel k svojemu prijatelju Valen od prava ministru vu Dormansi ložeći kaštel. Poslje zajutreka na čast ministra malu šetnju su učinili vu ladji na Marne potoku. Vu ladju seli se jesu i prama jednomo otoku jesu ladjali. Mladi Valle je kormanił, Pelletan pako je veslo vu ruki držal. Kad su na otok bili došli, od prava ministra keerka, je tak neispredno duknula na breg, da se ladja prevrnila i vu njoj bivši ministri vu vodu jesu spokapali. Marne potok na onom mestu do četiri metrov je bil glibok. Na sreću, da su ravni, onda dva ribiči na blizu onoga mesta ribilo koji su ove dva ministre iz vode van izvukli. Pariškim novinam sad se opet prilika

gospa cielu svoju ljubav sada prvorođjencu mladoga para prikazala te je dapače istomu i krstna kuma bila, a njezin krivi pogled niti je kumčetu niti njegovim roditeljem škodil, dapače im je na basen bil.

Jer, kad je gospa krivim pogledom — coprnica — umrla, nastala je u miestu velika larva, jer je gospa cielu svoj imetak ostavila roditeljem svoga kumčeta. Našo se je u dobrih državnih papirih trideset i pet hiljada krunah, zatim puno zlatog i srebernog nakita i — četiri naphana psa. U svojem testamentu je svoje naslednike prosila, da ove naphane četiri pse dobro spravi i u poštenju drži, jer oni, bivši njezini ljubinci, hoću njim sreću donesti.

I izbila! U svakoga toga psa u truhu je bilo sto dukatah u zlatu, — to su poslie nekoliko mesecih odkrili.

I ovak je taj mladi par postal najbotgatiji u miestu, a mladi muž je često i rado pripoviedal pripovest o mopsu i krivo gledajoć coprici.

Em. Kollay.

pružila, da imaju priliku od vu vodu opadjenih dvijuh ministrov šalu spišuvati

Smrtna bitvina.

Murskoga-Središča občine gornja stran mladičov vre od zdavna nekoji jesu vu neprijateljstvo i vu odurjavanju živeli iz dolnje strane občine mladići. Ovo neprijateljstvo se je od dana do dana povekšavalo na tuliko, da na zadnjeg sept. meseca 12 ga dana nespodoben konec je bil učinjen. Vu Murskim-Središču na pijacu sept. meseca 12 ga dana ob 8 moj vuri iz nenada zestali se jesu ovi dvoji neprijatelji vu onim hipu neizrečeni bio nastal je medju njimi. Da kakova bitka nastala je medju njimi, ovo se iz toga vidi, da dva mrtvi jeden pako na smrt ranjeni postali su bitvine aldo vi. Kralič Ivan 18 let star pekoskomu inošu srcece bilo prebodjeno, on je vu onim hipu dušu spustil, Kelencz Martinu jetra prepričena bila jesu, za kratko vreme po vnogo zgubljenoj krvi i on takaj je premilnu. Zsignus Anton 18 let star poljodjelavec pako s tremi prepiki načinjenimi ranami se smrtjum bori. Smrtne prepričenosti je jeden ondašnjega mesta drugač dobrog gospodara Horvath Ladislava sin, Antun zrokuval, koga jesu zandari s nekojimi njegovemu pajdaši skupa još on dan polovili i vu Veliku Kanizu odegnali.

Tolvaj sam hiže gospodar.

Schuller Marija iz Paphegy stanovita svagdašnjega svojega kruha s ministerialskom dopuščenjem iz verklecom svojega kruha služi. Mnučega meseca 20ga dana počemsi do 1. meseca 4 ga dneva je na Štajerskom se svojim verklecom bavila, za koje vreme Sadez Ferencza gospodara hiže, gde je ona navadno stanovala, nepoznani žlúčnici njenu sobicu razbili i s lokotom zakljenjenu ladicu goricu vtrgnuli, iz koje 59 korun gotovih penez i od 200 forintov giaseču obligatoriju, koje si je iz verklecom prigospodarila ministeriuma dopuščeni list, iz služečum knjižgum i do 124 korun vrednosti flačna jesu odnesli. Kad su ovo pripečenje javili zandarom, počeli su taki za razbojnikom zavezavati i na najveksu njihovu presenetost zavzedili jesu, da sva vukradjena dugovanja pri Szodec hižnog gospodaru vu štali i na štali med senom našli jesu. Po vnogim izpitavanju Szodecz je pripoznal, da je razbojstvo on učinil.

Gabona žrak. — Člena žitka.

I m.-mázas.	I m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	13 75 —
Zab	Zob	11 00 —
Rozs	Hrz	11 00 —
Kukuricza uj	Kuruza nova	10 00 —
» » ó	» stara	12 60 —
Árpa	Ječmen	10 10 —
Fehér bab uj	Grah beli	16 50 —
Sárga » »	» žuti	12 00 —
Vegyes » »	» zmješán	11 85 —
Lenmag	Len	22 00 —
Bükköny	Grahorka	12 00 —

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF

Az 1902. évi július hó 26-án megtartott tárgyalás alkalmával felvett jegyzőkönyvben előadott kérelemnek hely adatott; dr. Kemény Fülöp ügyvéd tárgyalási díja végrehajtást szenvedő ellenében 11 koronában állapítatik meg egyuttal kibocsátatik a következő

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. jkíróság mint tkvi hatóság előzárta teszi, hogy az alsómuraközi takarékpénztár vhaítónak Jankulia Mátyás, Jankulia Simon és Jankulia József dvoriscsei lakosok elleni vhaítási ügyében 800 k. tőke, ennek 1900. évi június hó 20 napjától járó 8 % kamatai a lejárt kamatok 8 % kamata 37 kor 60 f., 32 kor. 20 f. eddigi és 30 k. árverési kérvényi költség kielégítése végett egy a fent megállapított 11 kor. költség kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvsz. a perlaki kir. jkíróság területén fekvő a Turcsiscecse-Dvoriscse községi 62 sztkjvben foglalt 279 és 281 hrsz. a. ingatlanok a legelő- és erdőilletményel a végrehajtási törv. 156 §-a alapján 412 kor. a turcsiscecsei 250 sz. tkjvben foglalt 266 hrsz. ingatlan ugyanazon törv. alapján egészben 317 kor.

a turcsiscecsei 228 sztkjvben felvett 237 hrsz. ingatlanoknak Jankulia Mátyás, Simon és József nevén álló $\frac{1}{3}$ -öd része 97 kor.

a 256 hsz. ingatlan ugyanőket ill. $\frac{1}{3}$ r. 156 >
a 320 > > > > > 81 >
a 328 > > > > > 144 >
a 341 > > > > > 150 >

becsértékben, mint kikiállási árban az

1902 évi nov. hó 10-ik napján d. e. 10 órákor

Dvoriscse község háznál dr. Kemény Fülöp perlaki lakós ügyvéd vagy helyettese közközbenjöttével megtartandó árverésen eladni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiállási ár 10-át bánatpénz fejében letenni kötelesek.

A kir. jkíróság mint tkvi hatóság.
Perlakon, 1902 július 27-én 812.

H i r d e t é s.

A Stridó-Farkashegyi állami szőlőtelep **1902. évi szőlőtermése folyó hó 26-án azaz vasárnap délután 2 órákor** az állami szőlőtelepen nyilvános árlejtésen eladásra kerül.

Csáktornya, 1902. október hó 11.

Ulicsny Károly
m. kir. szől. és bor. felügyelő.

801 3—3

JEGYZÉKE az 55.000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legeszerencsésebb esetben:
1.000.000 korona.

		Korona
1 jutalom	600000	
1 nyer. á	400000	
1 " "	200000	
2 " "	100000	
1 " "	90000	
2 " "	80000	
1 " "	70000	
2 " "	60000	
1 " "	50000	
1 " "	40000	
5 " "	30000	
3 " "	25000	
5 " "	20000	
5 " "	15000	
36 " "	10000	
67 " "	5000	
3 " "	3000	
437 " "	2000	
803 " "	1000	
1528 " "	500	
140 " "	300	
34450 " "	200	
4850 " "	170	
4850 " "	130	
100 " "	100	
4350 " "	80	
3850 " "	40	
55,000 ny. és jut. k. összege	14.459,000	

As összes nyeremények 5 hónap alatt kifizetendők. és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse T Ö R Ö K-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Kilencz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizennégy millió 459.000 koronát**, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betéjei a következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) frt — 75 vagyis 1.50 korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$) — 150 — 3. —
egy fél ($\frac{1}{2}$) — 3. — 6. —
egy egész ($\frac{1}{1}$) — 6. — 12. —

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb,

folyó év november hó 2-ig bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és T^{sa}.
BANKHÁZ
BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főáruddánk osztálysorsjáték osztályai:

Főzlet: VI., Teréz-körút 46/a.
Fiókok: 1. Váci-körút 4.
" 2. Múzeum-körút II.
" 3. Erzsébet-körút 54. 798 3-6

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre l. osztály magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összegel korona összegben utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellickelem bankjegyekben (bélyegeken.) A nem letszó törlendő.

Pontos cím:

Biach és Wohlrath

fogműterme Csáktornyan
Erzsébet-tér Strahla-féle ház.

Készítünk egyes fogakat és teljes fogsorokat: kautschuk, - arany, - celluloid - szápadlással vagy anélkül gyorsan, jutányos áron,

jótállás mellett.

Kiváló tisztelettel

Biach és Wohlrath
fogművészek.

815 1—2

Csak november 5-ig.